

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๒ / ๖๐๓๕

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗) ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (Second Protocol to Amend the ASEAN Trade in Goods Agreement)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน
  ๓. ร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนและเอกสารแนบท้าย
  ๔. ร่างคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนและเอกสารแนบท้าย
  ๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (Second Protocol to Amend the ASEAN Trade in Goods Agreement) และเอกสารแนบท้าย มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ในปี ๒๕๖๕ ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้เห็นชอบในหลักการเอกสารข้อเสนอแนะทางการเจรจากระดับความตกลง ATIGA (Guiding Principles for Negotiating the Upgrade of the ATIGA: Guiding Principles) และมอบหมายให้คณะเจรจากระดับความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (Trade Negotiating Committee for the ATIGA Upgrading Negotiation: ATIGA-TNC) เริ่มการเจรจากระดับความตกลง ATIGA

๑.๑.๒ ATIGA-TNC ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑ ในระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ โดยปัจจุบัน ATIGA-TNC ได้ข้อสรุปของการเจรจากระดับความตกลง ATIGA แล้ว ในรูปแบบของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ และกำหนดให้มีการลงนามร่างพิธีสารดังกล่าวในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม ๒๕๖๘

/ ๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี...

ตั้ง

ลับ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมการประกาศเริ่มการเจรจากระดับ ความตกลง ATIGA ในการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๒๘ เพื่อที่จะดำเนินการตามเป้าหมายในการทบทวน และปรับปรุงเพื่อยกระดับความตกลง ATIGA

๑.๒.๒ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ร่างเอกสาร Guiding Principles ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าว ที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง ATIGA ซึ่งก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเนื้อหาของร่างพิธีสารเป็นการปรับปรุงเนื้อหาของความตกลง ATIGA ฉบับเดิมให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดอุปสรรคทางการค้าทั้งในรูปแบบมาตรการทางภาษีและมาตรการที่มิใช่ภาษี ซึ่งเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี ที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามที่มีการกำหนดขอบเขตและความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา อีกทั้งเป็นไปตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินการต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอเรื่องขอความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA จากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ไทยสามารถลงนามในร่างพิธีสารฯ ได้ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศมาเลเซีย ตามกำหนดการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตั้งไว้ร่วมกัน

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ความตกลง ATIGA ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ เนื้อหาของความตกลงมีทั้งหมด ๑๑ บท และส่วนที่ ๒ คือ ภาคผนวก ในขณะที่ร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อการแก้ไขความตกลง ATIGA เป็นการปรับปรุงความตกลง ATIGA ทั้งฉบับ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ อารัมภบท มี ๓ ข้อบท และเอกสารแนบท้าย (Appendix) มี ๑๗ บท และภาคผนวก

โดยในเอกสารแนบท้าย มีการจัดทำบัญญัติใหม่ จำนวน ๖ บท ปรับเพิ่มเนื้อหาจากเดิมจำนวน ๘ บท และคงเนื้อหาเดิม จำนวน ๓ บท ส่วนภาคผนวก มีการจัดทำภาคผนวกใหม่ จำนวน ๑ ภาคผนวก และปรับเพิ่มเนื้อหาจากเดิม จำนวน ๑ ภาคผนวก ดังนี้

๔.๑ การจัดทำบัญญัติใหม่ จำนวน ๖ บท และ ๑ ภาคผนวกใหม่

๔.๑.๑ บทวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างประเทศสมาชิก รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และจัดทำแพลตฟอร์มข้อมูลสาธารณะเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๔.๑.๒ บทความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการเพื่อเพิ่มประโยชน์จากความตกลง โดยการส่งเสริมให้มีจัดการโครงการ (Work Programme) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคและการเข้าถึงข้อมูล

ลับ

ลับ

๔.๑.๓ บทการค้าในสถานการณ์วิกฤตด้านมนุษยธรรม มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก รวมถึงเสริมสร้างความปลอดภัยและคาดการณ์ได้ทางการค้า ในช่วงสถานการณ์วิกฤต เช่น การออกมาตรการที่มีความโปร่งใส เป็นการชั่วคราว และเป็นอุปสรรคทางการค้าน้อยที่สุด

๔.๑.๔ บทการค้าและสิ่งแวดลอม มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านการค้าและสิ่งแวดลอม ทั้งด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อกำกับการดูแลสิ่งแวดลอมที่เกี่ยวข้องกับการค้า

๔.๑.๕ บทการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือในเรื่องการไหลเวียนของสินค้าและการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน ระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวทางปฏิบัติที่ดี รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

๔.๑.๖ บทความโปร่งใส มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเผยแพร่กฎระเบียบของประเทศสมาชิกเพื่อความโปร่งใสและการเข้าถึงข้อมูลกฎระเบียบผ่านอินเทอร์เน็ต

๔.๑.๗ ภาคผนวก ๒ รายชื่อความตกลงที่ถูกแทนที่ เป็นตารางที่ระบุชื่อความตกลงเดิม ที่เกี่ยวกับการค้าสินค้าภายใต้อาเซียนที่จะถูกแทนที่โดยความตกลง ATIGA ฉบับปรับปรุง

๔.๒ ปรับเปลี่ยนเนื้อหาจากเดิม จำนวน ๘ บท และ ๑ ภาคผนวก

๔.๒.๑ บทการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด จากเดิมที่เนื้อหามุ่งเน้นการเปิดเสรีด้านอัตราอากรศุลกากรและการแก้ไขอุปสรรคการค้าจากมาตรการที่มีใช้ภาษีเป็นหลัก ความตกลง ATIGA ฉบับปรับปรุงมีการปรับเปลี่ยนความสอดคล้องกับความตกลงการค้าเสรีสมัยใหม่ เช่น ความตกลง RCEP โดยการเพิ่มเนื้อหาในประเด็น อาทิ มาตรการจำกัดการส่งออกสินค้าอาหารและเกษตร และสินค้าที่ผ่านการใช้งานมาแล้วแต่มีการนำกลับมาปรับปรุงแปรสภาพให้มีคุณสมบัติเหมือนของใหม่ (Remanufactured Goods)

๔.๒.๒ บทกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า จากเดิมที่มีเนื้อหาข้อผูกพันด้านกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบดั้งเดิม ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา อาทิ การอนุญาตให้ผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตสามารถจัดทำคำรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Origin Declaration) ได้

๔.๒.๓ บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า จากเดิมที่เนื้อหามุ่งเน้นไปที่พิธีการศุลกากร ได้มีการปรับโครงสร้างและเพิ่มเนื้อหาให้สอดคล้องกับความตกลงการค้าเสรีสมัยใหม่ในเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าและพิธีการศุลกากร ในลักษณะที่มีเนื้อหาพื้นฐานสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าภายใต้ WTO และเพิ่มเนื้อหาในประเด็น อาทิ การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ และการเผยแพร่ข้อมูลอย่างโปร่งใส

๔.๒.๔ บทมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช จากเดิมที่มีเนื้อหาข้อผูกพันด้าน SPS ในรูปแบบดั้งเดิม ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา อาทิ ความโปร่งใส ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการดำเนินการมาตรการด้าน SPS ซึ่งรวมถึงการยอมรับใบรับรอง SPS ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เทียบเท่ากับใบรับรองกระดาษ

๔.๒.๕ บทมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง จากเดิมที่มีเนื้อหาข้อผูกพันด้านกฎระเบียบทางเทคนิคทางการค้าในรูปแบบดั้งเดิม ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา อาทิ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มความโปร่งใสในการแจ้งกฎระเบียบทางเทคนิค กำหนดให้มีการหารือทางเทคนิคเพื่อแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติตามพันธกรณี

๔.๒.๖ บทมาตรการเยียวยาทางการค้า จากเดิมที่มีเนื้อหาข้อผูกพันด้านมาตรการเยียวยาทางการค้าในรูปแบบดั้งเดิม ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา อาทิ การเปิดโอกาสให้มีการหารือในประเด็นที่เกิดจากการไต่สวนมาตรการเยียวยาทางการค้า และการกำหนดให้มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

/ ๔.๒.๗ บทการจัดการ...

ลับ

ลับ

๔.๒.๗ บทการจัดการสถานะ ~~ฉบับ~~ ฉบับ เนื้อหาให้สอดคล้องกับความตกลงการค้าเสรีสมัยใหม่ โดยปรับโครงสร้างของคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ความตกลง ATIGA รวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน

๔.๒.๘ บทการระงับข้อพิพาท จากเดิมที่มีเนื้อหามุ่งเน้นไปที่การระงับข้อพิพาทผ่านกลไกระงับข้อพิพาทภายใต้พิธีสารว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (พิธีสาร EDSM) ได้มีการปรับเนื้อหา โดยการเพิ่มกลไกทางเลือกในการหาข้อยุติต่อกรณีพิพาททางการค้าในลักษณะที่ดำเนินการได้ง่าย ลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และลดนัยทางการเมืองเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท

๔.๒.๙ ภาคผนวก ๑ ตารางข้อผูกพันทางภาษี มีการปรับตารางข้อผูกพันทางภาษีให้สอดคล้องกับพันธกรณีใหม่ด้านการลดและยกเลิกอากรศุลกากรเพิ่มเติม

๔.๓ คงเนื้อหาเดิม จำนวน ๓ บท

๔.๓.๑ คำนิยามทั่วไปและบทบัญญัติเบื้องต้น มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับบทบัญญัติทั่วไปในความตกลง ATIGA ฉบับเดิม

๔.๓.๒ ข้อยกเว้นด้านความมั่นคงและทั่วไป มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับบทบัญญัติทั่วไปในความตกลง ATIGA ฉบับเดิม

๔.๓.๓ บทบัญญัติสุดท้าย มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับบทบัญญัติสุดท้ายในความตกลง ATIGA ฉบับเดิม

ทั้งนี้ เอกสารสรุปสาระสำคัญของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และเอกสารร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับร่างคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๔ ตามลำดับ

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ ร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA ซึ่งมีการปรับแก้เนื้อหาจากความตกลง ATIGA เดิม จะทำให้ไทยได้รับประโยชน์เพิ่มเติม ดังนี้

๕.๑.๑ การลดอุปสรรคทางการค้าจากมาตรการที่มีใช้ภาษี โดยความสามารถเข้าถึงกฎระเบียบ/มาตรการ ที่ใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์วิกฤต ผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างรวดเร็ว และเป็นภาษาอังกฤษ (เท่าที่สามารถดำเนินการได้) การจัดทำกลไกการหารือระหว่างประเทศสมาชิกที่มีขั้นตอนและกำหนดเวลาที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการพยายามลดอุปสรรคทางการค้าจากมาตรการที่มีใช้ภาษี รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีและการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคระหว่างประเทศสมาชิก จากเดิมที่เป็นเพียงการรวบรวมข้อมูลด้านการค้าผ่านอินเทอร์เน็ตเฉพาะในสถานการณ์ปกติ และมีกลไกการดำเนินงานด้านการลดอุปสรรคจากมาตรการที่มีใช้ภาษีที่ยังขาดความชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินงานและแนวทาง

๕.๑.๒ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ให้ครอบคลุมการดำเนินการด้านการค้าสินค้าภายใต้อาเซียนมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกและตอบสนองการค้าในยุคปัจจุบันที่เน้นประเด็นการค้าไร้กระดาษ จากเดิมที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพียงด้านศุลกากร

๕.๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือเกี่ยวกับการค้าและสิ่งแวดล้อมทั้งด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการค้า เพื่อให้นำไปสู่การส่งเสริมการใช้วัสดุได้อย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง จากเดิมที่อาเซียนไม่มีพันธกรณีเกี่ยวกับความร่วมมือในเรื่องดังกล่าว

๕.๑.๔ การลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติม ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติมในสินค้าบางรายการ เช่น มาเลเซียได้ยกเลิกอากรเพิ่มเติมในสินค้าผลไม้ เวียดนามได้ยกเลิกอากรสินค้าสัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต และในส่วนของไทยได้ลดอากรในสินค้าดอกคาร์เนชั่น จำนวน ๑ รายการ

~~ลับ~~

๕.๒ ปัจจุบันไทยมีการยกเว้นอากรสำหรับสินค้าดอกคาร์เนชั่นให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีฉบับอื่นอยู่แล้ว โดยไทยได้มีการยกเว้นอากรสำหรับสินค้าดังกล่าวภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน และไทยยังได้ผูกพันที่จะยกเว้นอากรสำหรับสินค้าดังกล่าว ในปี ๒๕๗๑ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง ด้วย ดังนั้น การลดอากรจากร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๔ สำหรับสินค้าดอกคาร์เนชั่นภายใต้ ATIGA ฉบับปรับปรุงจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของสินค้านำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน

๕.๓ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๘ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดเผยแพร่ข้อมูลการเจรจากระดับความตกลง ATIGA โดยเฉพาะสาระสำคัญตามข้อ ๓. ให้แก่สาธารณชน ผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับทราบผลประโยชน์และผลกระทบตามข้อ ๔.๑.๑ - ๔.๑.๔ พร้อมทั้งเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานตามพันธกรณีต่อไป ผ่านการประชุมเพื่อแจ้งความคืบหน้าและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการเจรจาความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของไทยกับประเทศคู่ค้า ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวนทั้งสิ้น ๒๘๓ คน ซึ่งผู้เข้าร่วมการประชุมไม่มีข้อขัดข้องต่อการเจรจากระดับความตกลง ATIGA

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้ **ไม่มี**

๗. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ ความเห็นต่อสาระสำคัญของความตกลงฯ ตั้งแต่เริ่มการเจรจาความตกลงในเดือนกันยายนปี ๒๕๖๕ - พฤษภาคม ๒๕๖๘ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำทำทของไทยกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๕ หน่วยงาน* ประกอบการเจรจาจัดทำความตกลง และได้มีการประชุมร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากภาคเอกชนในช่วงการเจรจากระดับความตกลง ATIGA จนได้ข้อสรุปของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA

๗.๒ ความเห็นต่อการดำเนินการหลังความตกลงมีผลบังคับใช้ ต่อมาในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๘ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้มีหนังสือถึงหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๑๕ หน่วยงาน ชำต้น เพื่อสอบถามถึงกระบวนการภายในประเทศที่ต้องดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีของร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA โดยกรมการค้าต่างประเทศ และกรมศุลกากรแจ้งว่าต้องมีการออกประกาศเพื่อปฏิบัติตามร่างพิธีสารฯ อาทิ ประกาศกรมการค้าต่างประเทศเพื่อรองรับการออกหลักฐานรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงฯ ประกาศกรมศุลกากรและคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่เกี่ยวข้องกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ประกาศกระทรวงการคลังเพื่อแก้ไขอัตราอากรของสินค้าดอกคาร์เนชั่น (พิกัด ๐๖๐๓.๑๒.๐๐) ให้เป็นไปตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

๗.๓ ความเห็นต่อการดำเนินกระบวนการยอมรับพิธีสารฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๒ หน่วยงาน ต่อประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้รับแจ้งความเห็นว่า พิธีสารฯ ที่จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นส่วนแนบท้ายและเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง ATIGA มีถ้อยคำและ

* กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ และกรมการค้าภายใน) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

~~ลับ~~

~~ลับ~~

บริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น พิธีสารฯ จึงจัดเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ พิธีสารฯ ฉบับนี้เป็นการแก้ไขปรับปรุงความตกลงในบทต่างๆ จึงเข้าข่ายหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาหลังจากที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

(ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้น ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ข้อ ๒.๑ “กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) แยกออกจากกัน โดยให้มีผลบังคับใช้เมื่อได้มีการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน ซึ่งการลงนามในขั้นตอนนี้เป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองในทางนโยบายของไทยที่จะดำเนินการตามหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยหนังสือสัญญายังไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศต่อประเทศไทย สำหรับขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) เช่น การให้สัตยาบัน การแจ้ง การรับรอง หรือการยอมรับเป็นขั้นตอนที่ทำให้หนังสือสัญญามีผลผูกพันทางกฎหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศต่อประเทศไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่เสนอและให้ขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการให้มีการลงนามได้ เมื่อลงนามแล้วจึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วจึงจะดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้”

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และขอยกเลิกชั้นความลับเมื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามร่างพิธีสารฯ ครบถ้วนแล้ว ดังนี้

๙.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA และเอกสารแนบท้าย และนำเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๙.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ลงนามในร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๙.๓ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๙.๓.๑ มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงนามในร่างพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA และดำเนินการนำส่งสัตยาบันสารของพิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA ให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบันพิธีสารดังกล่าว เมื่อรัฐสภามีมติเห็นชอบพิธีสารฯ และหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องดำเนินการกระบวนการภายในที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ

๙.๓.๒ มอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ และกรมศุลกากรดำเนินการออกประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พิธีสารฉบับที่ ๒ เพื่อแก้ไขความตกลง ATIGA มีผลใช้บังคับภายใน ๑๘ เดือน หลังจากประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามร่างพิธีสารฯ โดยใน ๑๘ เดือนนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศจะต้องดำเนินการกระบวนการภายในที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จ

/ จึงเรียนมา...

~~ลับ~~

-๗-
ลับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางศุภจี สุธรรมพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๕

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักการค้าสินค้า

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๗/๗

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ industrial.goods@dtg.go.th

ลับ